

گزارش مختصر

مارکس پوتزل، معاون نماینده خاص سرمشنی برای افغانستان به شورای امنیت سازمان ملل متحد

نیویورک، ۲۷ سپتمبر ۲۰۲۲

[طوریکه ارائه شد]

خانم ها و آقایان،

خانم رئیس،

من هراس دارم که صبر اکثر اعضای جامعه جهانی در برابر استراتژی تعامل با مقامات طالبان در افغانستان لبریز می شود.

طی چند ماه اخیر انکشافات مثبت صورت گرفته است، ولی این انکشافات بسیار اندک و بسیار بطی بوده و تحت الشعاع عوامل منفی قرار گرفته اند. مشخصاً، ادامه‌ی منع آموزش متوسطه برای دختران – که در جهان مثال ندارد – و محدودیت های روز افزون بالای حقوق زنان علایمی است که نشان می دهد طالبان در برابر بیش از ۵۰ درصد جامعه بی تفاوت بوده و می خواهند خود را در معرض انزوای جهانی قرار دهند. با آنهم، طی گفتگوهای ما با اعضای متعدد مسئولین برحال در سطوح مختلف، رهبران طالبان اظهار می دارند که این تصمیم از سوی امیر هیبت الله اتخاذ و روی آن پایبندی صورت گرفته و از سوی اطرافیان افراطی شان حمایت می شود، مگر اکثر اعضای تحریک که قادر یا مایل به تغییر این روند نیستند، این فیصله را تحت پرسش قرار دادند. نگهداشتن زنان و دختران در خانه نه تنها حقوق آنها را زیر پا می‌کند، بلکه افغانستان را از سهمگیری قابل ملاحظه‌ی زنان و دختران محروم می سازد.

بعضی از دستاوردهایی که طالبان ادعا می کردند و می پذیرفتند نیز در حال فرسایش است. در جریان چند ماه گذشته، رویداد های امنیتی که یوناما آن را نظارت می کند – چه درگیری های مسلحانه یا وقایع جنائی – و همچنان حملات تروریستی مرگبار شخصیت های برجسته به گونه‌ی متداوم افزایش یافته است. هشدار های قبلی ما در رابطه به قوت گرفتن ولایت خراسان دولت اسلامی (ولایت خراسان داعش) از سوی طالبان رد گردید. ولی ولایت خراسان داعش تنها طی چند ماه اخیر نشان داده است که می تواند ترور چهره های نزدیک به طالبان، حملات بالای سفارت های خارجی، و همچنان شلیک راکت بیرون از مرز های افغانستان به منظور هدف قرار دادن همسایه ها را انجام دهد و در عین زمان برنامه فرقه‌ای طولانی مدت شان علیه مسلمانان شیعه و اقلیت های قومی را کماکان تعقیب نمایند. ما مشخصاً در مورد حمله‌ی اخیر در سفارت روسیه در کابل نگران هستیم که باعث کشته شدن ۱۰ تن به شمول یک دیپلمات روسی شد. افزون بر حملاتی که توسط ولایت خراسان داعش صورت گرفت، تعدادی از رویداد هایی که هیچ جناحی مسئولیت آن را به عهده نگرفت، باعث کشته و مجروحیت افغانی هایی شد که در حال سپری کردن زندگی عادی و روزمره خود به ویژه در حال رفتن به عبادتگاه ها بودند. من فرصت را غنیمت شمرده و تسلیت خود را به تمام قربانیان و اعضای خانواده های شان ابراز می نمایم.

موجودیت الظواهری، رهبر القاعده در قلب کابل و حمله بالای وی، و همچنان حضور دوامدار سایر گروه های تروریستی پرسش ها پیرامون تعهد طالبان مبنی بر مبارزه با تروریسم را تشدید نموده و خلای اعتماد جامعه جهانی را عمیق تر ساخته است. این پرسش ها هنوز هم بدون پاسخ باقی مانده است.

درگیری های مسلحانه میان نیروهای امنیتی مسئولین برحال و گروه های مسلح مخالف در ولایت های پنجشیر، بغلان، کاپیسا، تخار و بدخشان ادامه دارد. گزارش های دلخراش و همچنان ویدیو ها و تصاویر وجود دارد که احتمال نقض جدی حقوق بشری را که در پنجشیر ارتکاب یافته، نشان می دهد. یوناما از مسئولین برحال خواسته است تا ادعا ها مبنی بر قتل های فراقانونی در پنجشیر را در مطابقت با معیار های بین المللی تحقیق نمایند. مسئولین برحال اظهار نمودند که این ادعا ها را مورد تحقیق جدی قرار خواهند داد. وضعیت این تحقیقات مشخص نمی باشد. یوناما این گزارش و سایر گزارش ها پیرامون نقض جدی حقوق بشری را کماکان به گونه ای محتاطانه نظارت خواهد کرد.

خانم رئیس،

وضعیت اقتصادی در افغانستان کماکان شکنندگی می باشد. هرچند طالبان ادعا می کنند که میزان صادرات را افزایش داده اند، ارزش ارز افغانی را حفظ نموده اند، و جمع آوری کامل عواید را به منصفی اجرا گذاشته اند، عاید سرانه در سطح سال ۲۰۰۷ سقوط کرده - رشد اقتصادی ۱۵ ساله را از بین برد. باوجود آن، مشابه سایر ابعاد حکومتداری طالبان، جزئیات این ادعا نیز نامعلوم می باشد. بخشی از رکود اقتصادی برخاسته از مشکلات نقدینگی بوده که ناشی از انزوای افغانستان از سیستم بانکداری جهانی می باشد. نقدینگی به پیمانهای وسیع وابسته به پول نقدی است که سازمان ملل متحد کماکان برای فعالیت های بشری وارد می کند - باید تاکید کنم که این پول نقد نیازمندی های مردم افغانستان را مرفوع می سازد و مستقیماً در دسترس مسئولین برحال قرار نمی گیرد.

مگر، حتی این وجوه مالی نیز مبهم است. تا اکنون، پلان مساعدت بشردوستانه ۲۰۲۲ از مجموع ۴.۴ میلیارد دالر مورد نیاز، صرف ۱.۹ میلیارد دالر دریافت نموده است. این رقم حتی نصف مبلغ فوق نیست. افزون بر نیازمندی های روز افزون و وضعیت وخیم امنیت غذایی، چنین خلاء وجوه تمویلی بیشتر هشدار دهنده بوده با توجه به اینکه فصل زمستان تقریباً از سر می رسد. در کوتاه مدت، شرکای بشری به ۶۱۴ میلیون دالر نیاز دارند تا آمادگی های اولیه فصل زمستان را تمویل نمایند و علاوه بر آن، به ۱۵۴ میلیون دالر نیاز است تا مواد ضروری به محلات انتقال داده شود قبل از آنکه راه ها از اثر سرما مسدود شود.

ما ایجاد صندوق وجهی ایالات متحده برای افغانستان را ملاحظه نمودیم که نصف مبلغ هفت میلیارد دالر ذخایر افغانستان به یک حساب بانکی در سویس منتقل می شود تا از آن برای کمک به ثبات اقتصاد کلان افغانستان استفاده صورت گیرد. به ما اطلاع داده شده است که این به عنوان راه حل موقتی در نظر گرفته شده تا زمانیکه اعتبار بیشتر در مورد توانائی های بانک مرکزی افغانستان در عرصه ای اتخاذ تدابیر محافظتی در برابر پولشویی و تمویل احتمالی گروه های تروریستی کسب شود.

مگر این اقدامات بشردوستانه و اقتصادی پاسخگوی نیازمندی های دراز مدت مردم افغانستان نخواهد بود. تنها مساعدت بشردوستانه نمی تواند جاگزین سیستم های عرضه خدمات اساسی مانند صحت و آب باشد و نه مانع سقوط اقتصادی می شود. یوناما تمویل کنندگان را ترغیب می کند که علاوه بر فعالیت های بشردوستانه، رویکرد تکمیلی را از طریق یک سلسله پروژه های رسیدگی به نیازمندی های اساسی بشری به منظور رفع نیازمندی های مردم روی دست گیرند تا از ظرفیت جوامع محلی استفاده صورت گیرد، مسایل اساسی ساختاری را مورد رسیدگی قرار دهد، رشد اقتصاد را ترویج نماید، و در جستجوی حداقل رساندن تأثیرات تغییر اقلیم - که مشخصاً در افغانستان بسیار شدید است - باشد. تا اکنون، اجماع کلی میان تمویل کنندگان در مورد عرضه مساعدت های تخنیکی محدود برای وزارت های ذیربط مسئولین برحال یا پیرامون اینکه آیا طرح

پروژه های کوچک زیرساختی تکمیل گردند، وجود ندارد. اکثر تمویل کنندگان احساس می کنند که طالبان در خصوص رسیدگی به نیازمندی های جمعیتی که تحت کنترل شان است، نباید رفع مسئولیت شود. این مسئولیت ها شامل طرح بودجه شان به گونه شفاف تر می باشد تا تمویل کنندگان ارزیابی بهتر داشته باشند که چه نوع نیازمندی های اساسی مردم وجود دارد که مسئولین برحال نمی تواند به آنها رسیدگی نماید.

در عین زمان، طالبان خود اظهار داشتند که متعهد به رشد سکتور خصوصی می باشند زیرا از وابستگی به کمک ها و تعیین شرایط جلوگیری می کند. مگر، این امر نیازمند اقدامات عملی است که تا اکنون روی دست گرفته نشده است و شامل چهارچوب حقوقی واضح، سرمایه گذاری های عامه، سیستم بانکداری فعال، خدمات انرژی و مکالماتی با اعتبار، و قوای کاری تحصیل کرده به شمول زنان می باشد. دو روز قبل، من در کابل با شماری از زنان تجارت پیشه که تصمیم گرفتند در افغانستان باقی بمانند و به فعالیت های اقتصادی شان ادامه دهند، ملاقات کردم. این زنان باید توسط جامعه جهانی حمایت شده و فراموش نشوند.

همچنان، سهمگیری سیاسی و شفافیت در سطح تصمیم گیری وجود ندارد. اکثر افغان ها می بینند که از آنها در سطوح حکومتداری نمایندگی صورت نمی گیرد. میکانیزم های سازگار برای شهروندان وجود ندارد تا به مسئولین معلومات اندک بدهد و حداقل نشان دهد که طالبان می خواهند [حرف های مردم] را بشنوند.

یوناما از طریق دفاتر ساحوی همواره تلاش می کند تا مسئولین محلی حکومت برحال و نمایندگان جوامع افغانی به شمول زنان را گرد هم جمع نماید تا میزان نظرخواهی را بهبود بخشد.

یوناما در گزارشی پیرامون حقوق بشر که در جولای امسال نشر شد، وضعیت حقوق بشر در افغانستان پس از تسلط طالبان در سال گذشته را توضیح داد. علاوه بر محدودیت چشمگیر بر حقوق زنان و دختران و همچنان احتمال نقض حقوق بشر جهانی، یوناما یوناما کماکان موارد نقض عفو عمومی را که طالبان اعلان کردند و [این کار شان] مورد تحسین قرار گرفت ولی آن را به گونه پیوسته تطبیق نکردند، را ثبت نمود. رسانه ها که قبلاً در منطقه خیلی پویا بود، با مشکلات ناشی از ترس و محدودیت ها مواجه بوده در حالیکه جامعه مدنی کماکان زیر تهدید قرار داشته، و وزارت امر بالمعروف و نهی عن المنکر مسئولین برحال باعث ایجاد وحشت زیاد در جامعه افغانی شده است.

خانم رئیس،

پس از تصرف کابل، امارت خود خوانده طالبان توسط هیچ کشوری به رسمیت شناخته نشده است. در عین زمان، جامعه جهانی نیز نخواست شاهد سقوط کشور باشد. مشخصاً، همسایه های افغانستان رویکرد واقع بینانه را روی دست گرفته و تلاش کردند تا روابط اقتصادی و تجاری را عمیق ساخته و ثبات را ایجاد نمایند.

کنفرانس مورخ ۲۶ جولای تاشکند که برای نخستین بار نمایندگان طالبان، اعضای منطقه و تمویل کنندگان محلی را گرد هم جمع کرد، زمینه را برای تعامل مساعد ساخت و فرصت را برای جامعه جهانی مهیا کرد تا موضع واحد خود را پیرامون آنچه که از مسئولین برحال توقع دارند، ابراز نماید. مایه تاسف بود که هیئت طالبان از این فرصت استفاده نکرد تا این توقعات را به گونه متمرکز برآورده سازند. با آنهم، ما معتقد هستیم که نشست تاشکند موثر بوده و باید ادامه یابد.

اساساً، مسئولین برحال در مورد امنیت و عدم ممانعت مساعدت های بشردوستانه تعهد سپردند. این تعهدات نیز تدریجاً از بین رفت. ما با ابراز نگرانی شاهد توقیف سه زنی که برای موسسات سازمان ملل متحد کار می کردند، در ولایت کندهار توسط وزارت امر بالمعروف و نهی عن المنکر و ریاست استخبارات مسئولین برحال و همچنان گواه فشار های فزاینده بالای کارمندان و تاسیسات سازمان ملل متحد و سایر نهادها بودیم. در مجموع، مسئولین برحال موانع عملیاتی را ایجاد می کنند که فعالیت

سازمان ملل متحد و شرکای بشردوستانه را نهایت مشکل می سازد و در بسا موارد، اصول جهانی و شناخته شده را نقض می کنند .

اگر طالبان به نیازمندی های تمام افشار جامعه افغانی پاسخ ندهند و در فرصت بسیار محدود به گونه ی متمر با جامعه جهانی تعامل ننمایند، مشخص نیست که در آینده چه پیش خواهد آمد. چند پارچگی، انزوا، فقر و درگیری های داخلی بیشتر از جمله سناریو های احتمالی است که منجر به مهاجرت های دسته جمعی و ایجاد فضای مناسب برای نهاد های تروریستی و همچنان بدبختی بیشتر برای مردم افغانستان خواهد شد.

از این جهت ما باید تعامل داشته باشیم. هدف تعامل ما اینست که حکومتداری در افغانستان به نحوی ترویج شود که به نفع مردم افغانستان بوده و نورم های جهانی رعایت شود. هرچند موفقیت تضمین شده نیست، ولی تعامل مناسب و دوامدار واقعینانه ترین شانس برای نیل این اهداف می باشد.

تشکر خانم رئیس از اینکه برایم فرصت دادید تا به این شورا گزارش ارائه نمایم. ما در یوناما در انتظار مواصلت خانم روزا اوتون بایوف، فرستاده جدید سرمَنْشی به کابل هستیم. در عین زمان، برایم مایه ی افتخار است که برداشت یوناما از وضعیت در چنین مقطع حساس را به شما منتقل می نمایم.